

**UCHWAŁA NR 141/XIX/21
RADY GMINY RUTKI**

z dnia 25 marca 2021 r.

w sprawie zamiaru połączenia samorządowych instytucji kultury

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 9, art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. h ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 i 1378) oraz art. 9 ust.1 i 2, art. 18 ust.1 oraz art.19 ust.1 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2020 r. poz. 194; zm.: Dz. U. z 2019 r. poz. 2020) oraz na podstawie art. 10, art. 13 ust. 1, 2, 7 i 8 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz. U. z 2019 r. poz. 1479) Rada Gminy Rutki uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Zamierza się z dniem 1 stycznia 2022 r. połączyć samorządowe instytucje kultury: Dom Kultury w Rutkach-Kossakach oraz Gminną Bibliotekę Publiczną w Rutkach-Kossakach, dla których organizatorem jest Gmina Rutki, w jedną samorządową instytucję kultury o nazwie Gminny Ośrodek Kultury i Biblioteka w Rutkach-Kossakach.

2. Uzasadnienie zamiaru połączenia instytucji kultury stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

3. Połączenie, o którym mowa w ust. 1, nie spowoduje uszczerbku w wykonywaniu dotychczasowych zadań Gminnej Biblioteki Publicznej w Rutkach-Kossakach.

4. Uchwałę wraz z uzasadnieniem przekazuje się w celu zasięgnięcia opinii:

- 1) Krajowej Radzie Bibliotecznej,
- 2) Książnicy Podlaskiej im. Łukasza Górnickiego w Białymstoku.

§ 2. Zobowiązuje się Wójta Gminy Rutki, po uzyskaniu opinii, o których mowa w §1 ust. 4, do wystąpienia z wnioskiem do właściwego ministra do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego o wyrażenie zgody na połączenie samorządowych instytucji kultury, o których mowa w § 1.

§ 3. Treść uchwały wraz z uzasadnieniem podlega podaniu do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy Rutki, na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Rutki oraz w siedzibach Domu Kultury w Rutkach-Kossakach i Gminnej Biblioteki Publicznej w Rutkach-Kossakach.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Rutki.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego.

Wiceprzewodniczący Rady

Jarosław Godlewski

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2020 r. poz. 194; zm.: Dz. U. z 2019 r. poz. 2020) organizator może dokonać połączenia instytucji kultury, w tym instytucji kultury prowadzących działalność w różnych formach. Stosownie do art. 19 ww. ustawy połączenie instytucji kultury polega na utworzeniu jednej instytucji, w której skład wchodzi załogi i mienie należące do instytucji podlegających połączeniu. Natomiast stosownie do art. 13 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz.U. z 2019 r. poz. 1479) organizator obowiązany jest na 6 miesięcy przed dniem wydania aktu o połączeniu, podziale lub likwidacji biblioteki podać do publicznej wiadomości informację o swoim zamiarze wraz z uzasadnieniem.

W celu efektywnego wykonywania zadań gminy w zaspokajaniu potrzeb wspólnoty w zakresie kultury, a także upraszczania struktur zarządzania Rada Gminy Rutki zamierza połączyć samorządowe instytucje kultury o nazwach: Gminna Biblioteka Publiczna w Rutkach-Kossakach i Dom Kultury w Rutkach-Kossakach w jedną samorządową instytucję kultury o nazwie Gminny Ośrodek Kultury i Biblioteka w Rutkach-Kossakach.

Należy podkreślić, iż głównym celem połączenia nie jest obniżenie kosztów działalności, lecz zapewnienie wyższego poziomu usług czytelniczych, dotarcie do większej liczby czytelników poprzez organizowanie różnorodnych form edukacji kulturalnej, integrowanie i aktywizacja lokalnej społeczności, jak również poprawa jakości zarządzania. Sprawne działanie nowoczesnych ośrodków kultury jest konieczne dla funkcjonowania społeczeństwa obywatelskiego, które powinno charakteryzować się oddolną aktywnością, współpracą pomiędzy jego członkami i samodzielnością w działaniu, bez oglądania się na pomoc „z góry”. W takich warunkach ośrodki kultury coraz częściej stają się prawdziwymi lokalnymi animatorami, aktywizując lokalną społeczność do działania, a nie tylko biernego uczestniczenia w zajęciach artystycznych czy rekreacyjnych. Integracja miejscowych wspólnot może odbywać się przecież poprzez działania dużo bardziej ambitne. Działalność domów kultury to także ważny, a w niektórych mniejszych miejscowościach czy gminach, kluczowy punkt wyjścia dla promocji regionu, jego potencjału, dorobku i wszelkich innych zasobów. Placówki te budują tożsamość „małych ojczyzn”.

Połączenie dwóch form kultury: Domu Kultury i Biblioteki umożliwi wzmocnienie posiadanego przez nie potencjału poprzez zaplanowanie pracy rocznej jako jednego organu instytucjonalnego, przy realizacji jednego budżetu, istotnie uprości zarządzanie powstałą instytucją. Pracownicy i mienie obu instytucji zostaną połączone w jedną organizację.

Siedziby Gminnej Biblioteki Publicznej w Rutkach-Kossakach oraz Domu Kultury w Rutkach-Kossakach mieszczą się w jednym budynku lecz korzystają z osobnych wejść, zachowany więc zostanie rytm i specyfika pracy, natomiast możliwe będzie podejmowanie wspólnych działań w zakresie organizowania działalności kulturalnej na terenie gminy. Biblioteka do organizowania spotkań lub wystaw korzysta z pomieszczeń Domu Kultury, gdyż w swoich zasobach lokalowych nie posiada większego pomieszczenia poza bibliotecznym. W chwili obecnej obsługę finansowo-księgową, administracyjną i organizacyjną wykonuje osobno dla obu jednostek powołane do obsługi gminnych jednostek organizacyjnych Centrum Usług Wspólnych w Rutkach-Kossakach. Z chwilą połączenia nastąpi uproszczenie obsługi wykonywanej obecnie odrębnie.

W obecnej sytuacji odrębność organizacyjna Gminnej Biblioteki Publicznej i łączenie obowiązków dyrektora i bibliotekarza utrudnia, a nawet uniemożliwia dostęp do księgozbiorów w okresie urlopu lub długotrwałej absencji, tym bardziej jeśli będzie to absencja nagła i nieprzewidziana.

Nieobecność dyrektora wiąże się koniecznością zatrudniania zastępstwa dla bibliotekarza, co stanowi rozwiązanie tymczasowe i nieefektywne, a w sytuacji nagłej absencji dyrektora - nawet niemożliwe. Połączenie obu instytucji daje możliwość skutecznego zarządzania m.in. dzięki możliwości stworzenia zespołu kierowniczego, który wzajemnie się uzupełnia i zastępuje, co pozwoli uniknąć problemów w funkcjonowaniu osobnych instytucji przy długotrwałej absencji jednego z dyrektorów, zapewnia to ciągłość zarządzania. Połączenie instytucji wyeliminuje takie sytuacje.

Realizacja zadań Gminnej Biblioteki Publicznej określonych w ustawie o bibliotekach po połączeniu z Domem Kultury będzie zapewniona dzięki znacznej poprawie ciągłości działania instytucji, przez co wzrośnie dostępność księgozbioru dla czytelników. Dotychczas działający osobno dyrektorzy połączą swoje siły i kompetencje, a oprócz tego w statucie Gminnego Ośrodka Kultury i Biblioteki powstałego z połączenia instytucji kultury zostaną wyodrębnione zadania dotychczasowej biblioteki, zostanie również zapewniona obsada etatu osobą o kwalifikacjach wymaganych dla bibliotekarzy.

Zadania biblioteki określone w art. 19 ustawy o bibliotekach będą zapewnione co najmniej na dotychczasowym poziomie. Nie zostanie zmieniony sposób dogodnego dostępu do materiałów bibliotecznych i informacji, a nawet wpłynie to na jego poprawę. Organizator zapewnia, iż czas pracy biblioteki po połączeniu nie ulegnie zmianie. Również finansowanie działalności bibliotecznej pozostanie na poziomie nie niższym jak dotychczas.

Ponieważ zmienia się rola bibliotek we współczesnym świecie – z typowych wypożyczalni książek stają się miejscem docierania do najróżniejszych informacji, miejscem kształtowania gustów czytelniczych oraz odnajdywania pasji, stają się też ośrodkami popularyzacji wiedzy i krzewienia kultury, biblioteka może zmienić swój pasywny wizerunek i stać się centrum kulturowej integracji, uczestniczyć w życiu lokalnej społeczności, animować aktywność młodszych i starszych, a także rozszerzać zakres swojej działalności, jej formy i metody. Tak zorganizowana biblioteka wpisze się w zamyśl kulturowego rozwoju gminy.

Ponadto, połączenie obu instytucji pozwoli na elastyczne reagowanie na lokalne potrzeby w zakresie kultury. Połączenie sił pracowniczych i środków finansowych lepiej wpłynie na działania podejmowane w obszarze kultury. Wzrośnie również potencjał nowej instytucji kultury w zdolności do absorpcji środków pozabudżetowych, co przełoży się na większe możliwości. W tym zakresie Biblioteka uzyska wsparcie pracowników Domu Kultury. Należy również zauważyć, że utrzymywanie rozdziału obu instytucji, szczególnie na terenach wiejskich, nie znajduje uzasadnienia, gdyż działania tych podmiotów niejednokrotnie się przenikają i uzupełniają oraz oparte są na współpracy z tymi samymi podmiotami, np. szkołami, działającymi w regionie instytucjami kultury czy organizacjami pozarządowymi, o zbliżonych celach statutowych.

Co ważne powstała w wyniku połączenia instytucja kultury ma szansę dotrzeć do szerszej liczby odbiorców, objąć swoim zasięgiem odbiorców dotychczas nie zainteresowanych ofertą i czytelniczą, i kulturalną, dzięki wzajemnemu wsparciu w sferze organizacyjnej oraz kadrowej, oraz poszerzeniu zakresu swojej działalności. Szczególnie istotne, w przypadku gminy Rutki, jest włączenie w realizację lokalnych inicjatyw seniorów, np. poprzez udostępnianie posiadanej infrastruktury lokalowej i pozyskiwanie środków zewnętrznych na działania ukierunkowane na ich rozwój i aktywizację w różnych kierunkach. Nie mniej istotne jest wypracowanie oferty kulturalno-edukacyjnej skierowanej do dzieci i młodzieży, np. poprzez unowocześnianie sposobów korzystania z biblioteki (atrakcyjne spotkania czytelnicze, autorskie, prezentacje filmowe mające zachęcić do lektury książek na podstawie których zrealizowano filmy).

Wyszczególnienie skutków połączenia instytucji:

1) Formalno-prawne:

- wspólny statut i dokumentacja dla obu instytucji,

- wspólne regulaminy, zasady i procedury wewnętrzne,
- wspólna siedziba,
- wspólna archiwizacja dokumentów organizacyjnych i zarządczych,
- wspólna strona internetowa i BIP.

2) Finansowe:

- tworzenie budżetu dla jednej instytucji z wewnętrznym wyodrębnieniem pozycji planu dla działalności bibliotecznej,
- większy potencjał w zakresie aplikowania o środki pozabudżetowe – instytucjonalna zdolność do realizacji projektów,
- możliwość aplikowania o środki w ramach jednej instytucji, a tym samym możliwość łączenia zakresów zadań w projektach,
- efekt synergii – realizacja budżetu połączonych instytucji pozwoli obniżyć koszty operacyjne w zakresie niektórych kategorii kosztów.

3) Organizacyjno-kadrowe:

- możliwość organizacji pracy w sposób umożliwiający wykorzystanie zasobów lokalowych i kadrowych obu instytucji do realizacji wspólnych zadań i działań,
- większa możliwość uzupełniania się i zastępowania pracowników,
- połączenie obsługi finansowo-księgowej,
- pracownicy zatrudniani na stanowiskach bibliotekarskich będą spełniali, zgodnie z obowiązującymi przepisami, wymagania obowiązujące bibliotekarzy,
- zapewnienie ciągłości zarządzania i działania.

4) Społeczne:

- rozszerzenie oferty w zakresie czytelnictwa i bibliotekarstwa skierowanej do mieszkańców gminy,
- zwiększenie liczby potencjalnych odbiorców Gminnego Ośrodka Kultury i Biblioteki w Rutkach-Kossakach,
- oferta skierowana do wszystkich grup wiekowych,
- wzmocnienie współpracy z placówkami oświaty oraz lokalnymi stowarzyszeniami dzięki podejmowaniu wspólnych inicjatyw.

Połączenie instytucji kultury Gminnej Biblioteki Publicznej w Rutkach-Kossakach i Domu Kultury w Rutkach-Kossakach w jeden ośrodek – Gminny Ośrodek Kultury i Biblioteka w Rutkach-Kossakach nie spowoduje uszczerbku w ich działalności, nie będzie miało negatywnego wpływu na wykonywanie dotychczasowych zadań Biblioteki Publicznej, zostaną zachowane wymagania organizacyjne określone ustawą o bibliotekach, w powiązaniu z ustawą o organizowaniu prowadzeniu działalności kulturalnej.

Jedna instytucja zapewni mieszkańcom profesjonalną obsługę czytelnictwa i bibliotekoznawstwa, zaspokoi potrzeby kulturalne i udostępni dobra kultury, a także doprowadzi do powstania w gminie jednego prężnego, wielofunkcyjnego ośrodka, co będzie miało wpływ na racjonalizację wydatków ponoszonych przez gminę Rutki na szeroko rozumianą działalność kulturalną.

Podjęcie niniejszego działania winno mieć znaczący wpływ na wyższy poziom usług i imprez realizowanych na terenie gminy, pozwoli organizatorowi na bardziej elastyczne reagowanie na potrzeby wspólnoty samorządowej. Stanie się początkiem rozwoju, poprawy i poszerzenia oferty czytelniczej i kulturalnej, zgodnie z oczekiwaniem społeczności lokalnej. Stwarza nowo powstałej instytucji perspektywę rozwoju.

Powyższe argumenty przemawiają za podjęciem przedmiotowej uchwały.

Wiceprzewodniczący Rady

Jarosław Godlewski